

Samen Leven, Samen Doen!

2018-2022

Verkiezingsprogramma
VVD Schouwen-Duiveland

Foto's: Joop van Houdt

Voorwoord

Ieder mens moet in een zo groot mogelijke vrijheid kunnen leven. Echte vrijheid gaat samen met het besef van verantwoordelijkheid voor anderen, de gemeenschap en de omgeving waarin men leeft. Een zo groot mogelijke vrijheid voor de inwoners kan alleen bestaan als er ook een grote mate van verdraagzaamheid bestaat van inwoners ten opzichte van elkaar en van de overheid ten opzichte van inwoners.

Met trots presenteren wij ons verkiezingsprogramma 2018-2022 “Samen leven - Samen doen”. Het programma geeft per thema de visie van de VVD op de rol van de gemeentelijke overheid en de standpunten die daarbij horen.

Namens het bestuur wil ik iedereen die heeft meegedacht, meegeschreven en meegewerkt heel hartelijk bedanken voor de tijd en denkkraft die hij of zij hieraan heeft gegeven.

VVD Schouwen-Duiveland, oktober 2017

Gillis Klompe

Inhoudsopgave

1.... Werken	4
Ik wil werken in een omgeving.....	4
1.1 ...Waar ondernemers volop ruimte krijgen.....	4
1.2 ...Waar duurzaamheid en milieu in het teken staan van ondernemen	6
1.3 ...Waar iedereen meetelt en meedoet.....	8
2.... Wonen	9
Ik wil leven in een omgeving.....	9
2.1 ...Waar je goed, betaalbaar en naar wens kunt wonen	9
2.2 ...Waar kinderen zich thuisvoelen, gezond opgroeien en met plezier naar school gaan.....	10
2.3 ...Waar leefbare kernen zijn met betrokken inwoners	13
2.4 ...Waar iedereen goede zorg krijgt.....	15
2.5 ...Waar ruimte is voor sport en beweging	16
2.6 ...Waar aandacht is voor kunst en cultuur	17
2.7 ...Waar ik me veilig voel	17
2.8 ...Waar vervoer van A naar B vlot gaat.....	19
3.... Verblijven.....	22
3.1 ...Schouwen-Duiveland als vakantie-eiland	22
4....Bestuur en Organisatie.....	25
Ik wil leven in een samenleving.....	25
4.1 ...Waar de gemeente dienstbaar en modern is.....	25
4.2 ...Waar de overheid je niet in de weg zit.....	26
4.3 ...Waar de financiën op orde zijn	27

1. ... Werken

Ik wil werken in een omgeving...

1.1 ... Waar ondernemers volop ruimte krijgen

We willen graag genoeg geld verdienen voor een goed leven. Dat kan in een bloeiende economie. Ondernemers zijn hierin onmisbaar. Het zijn ondernemers die investeren in nieuwe ideeën en innovatieve technieken. Bedrijven zijn de banenmotor van de gemeente. Als het goed gaat met de lokale ondernemers, dan gaat het ook goed met de gemeente.

- › Het is belangrijk dat ondernemers kunnen ondernemen in een veilige en aantrekkelijke omgeving. Een aantrekkelijk winkelcentrum is van toegevoegde waarde voor inwoners en trekt mensen aan van buitenaf. Daarom willen wij dat de gemeente Bedrijfs Investerings Zones (BIZ) actief blijft stimuleren;
- › Nu de overheid zich op steeds meer gebieden terugtrekt, kan het ook voor een geheel bedrijventerrein zeer zinvol zijn om een BIZ op te richten;
- › Als ondernemers plannen hebben voor hun bedrijf, dan hebben ze vaak de gemeente nodig. Ondernemers in het Midden- en Kleinbedrijf (MKB) zijn gericht op het runnen van hun eigen bedrijf en niet op het doorlopen van allerlei bureaucratische procedures. Wij willen dan ook dat zij daarbij worden ondersteund. Als zij zich met plannen bij de gemeente melden, dan moet er samen met hen bekeken worden hoe het wél kan in plaats van hen alleen vertellen wat er niet kan;
- › De Grevelingen en de Oosterschelde zijn natuurgebieden waarin van oudsher vis, schaal- en schelpdieren worden gevangen en gekweekt. Dit gebeurt op een dermate duurzame wijze dat de Wet Natuurbescherming deze activiteiten met een vergunning mogelijk maakt. Op dit moment wordt de nieuwe Oosterscheldevisie (2018-2024) opgesteld. Daarin moeten de visserij en de schelpdierkweek een volwaardige plaats behouden. Deze sector zorgt voor werkgelegenheid en geeft Schouwen-Duiveland en Zeeland een culinaire uitstraling. Dat is goed voor ons imago en versterkt ons toeristisch-recreatief product;
- › Het klimaat verandert, er vindt verzilting plaats en de zoetwatervoorziening kan een probleem worden. Wij willen dat boeren die een zoetwaterbassin willen realiseren daarin gefaciliteerd worden;

- › Op bedrijfswoningen in het landbouwgebied moet een gedeelde woon- en bedrijfsbestemming rusten. Zo kan de woning los van de grond verkocht worden zonder dat dit de bedrijfsvoering op de omringende landbouwgrond hindert;
- › De boeren op Schouwen-Duiveland ervaren een mesttekort in de periode dat de mest mag worden uitgereden over het land. Op die momenten waarop er geen mest mag of kan worden uitgereden, hebben zij juist een mestoverschot. Het zou wenselijk zijn als de boeren mest beschikbaar hebben op de momenten dat ze mest nodig hebben. Wij willen bekijken of, en zo ja onder welke voorwaarden, het mogelijk is om boeren die samen mestbassins aan willen leggen, te faciliteren;
- › Wij vinden dat we als gemeente duidelijk aan moeten geven welke (agrarische) ontwikkeling op welke plek wel of juist niet is toegestaan en welke voorwaarden daaraan verbonden zijn;
- › De huidige hoogteregeling voor bedrijfsloodsen in het buitengebied kan belemmerend zijn voor de bedrijfsvoering van agrariërs. Wij vinden dat de maximale goothoogte voor bedrijfsloodsen opgehoogd moet worden van 6 naar 7 meter;
- › De landgoederenregeling mag geen belemmering zijn voor de agrarische bedrijfsvoering. Wij willen dat de mogelijkheden voor vorming van landgoederen beperkt worden tot grenzend aan de bebouwde kom;
- › Grotere agrarische bedrijven hebben vaak ook een eigen verpakkinglijn en hebben daardoor behoefte aan meer bebouwing. Wij willen dat in het bestemmingsplan ruimte komt voor een bouwblok van maximaal 3 hectare. Dan hoeven de agrariërs niet naar de provincie waardoor de procedure eenvoudiger wordt;
- › Agrarische bedrijven richten zich steeds vaker ook op de verwerking van plantaardige producten en gewassen tot halffabricaten. Dat versterkt hun bedrijfsvoering en toekomstperspectief. Wij willen de agrariërs die hiervoor kiezen dan ook faciliteren bij deze ontwikkeling;
- › Agrariërs moeten de ruimte krijgen om te experimenteren met innovatieve, duurzame en schone teeltmethodes zoals de teelt op water;
- › Voor veel bedrijven is huisvesting van het (tijdelijk) personeel een groot probleem. Wij willen dat ondernemers de ruimte krijgen om seizoenarbeiders te huisvesten. Dat is goed voor de ondernemer en beperkt overlast. Initiatieven die dit huisvestingsprobleem op een goede manier helpen oplossen kunnen dan ook op onze steun rekenen;
- › Ondernemers kunnen heel goed zelf bepalen of ze op zondag wel of juist niet open willen zijn. Wij zullen ons dan ook hard blijven maken om deze keuzevrijheid voor onze ondernemers te behouden;

- › Wij willen vergunningen waar mogelijk afschaffen, samenvoegen of vervangen door een meldingsplicht of algemene regels;
- › Procedures voor het verlengen van vergunningen moeten simpel en transparant zijn. We verlengen de geldigheidsduur van vergunningen daar waar dat kan;
- › Wij willen onderzoeken of het mogelijk is om aanvragers van kleine, simpele vergunningen binnen 1 dag te laten weten of ze de vergunning wel of niet krijgen;
- › De gemeente moet innovatieve bedrijvigheid stimuleren en faciliteren, dit past uitstekend bij het karakter van ons eiland;
- › De gemeente moet zich blijven inspannen om nieuwe bedrijven die passen bij het karakter van ons eiland aan te trekken;
- › Wij blijven ons inzetten voor het behoud en de versterking van het landelijk gebied door het verruimen van de mogelijkheden voor Nieuwe Economische Draggers;
- › Er moet één ondernemersloket komen dat rechtstreeks bereikbaar is, zodat voor alle ondernemers duidelijk is waar zij met hun vragen terecht kunnen;
- › Alle beschikbare informatie moet eenvoudig digitaal te raadplegen zijn voor inwoners, ondernemers en gasten;
- › Om bestaande bedrijvigheid beter te faciliteren, nieuwe bedrijvigheid aan te trekken, en ter ondersteuning van de service aan onze gasten op Schouwen-Duiveland willen wij nog meer inzetten op uitbreiding en verbetering van de digitale snelweg. Het tempo waarin glasvezelnetwerk op Schouwen-Duiveland wordt uitgerold, moet omhoog.

1.2 ...Waar duurzaamheid en milieu in het teken staan van ondernemen

Natuur en milieu bieden kansen voor bedrijven en ondernemers kunnen op hun beurt helpen om natuur en milieu te beschermen. Duurzaamheid biedt een kans voor economische ontwikkeling en het verhogen van de economische winst. Wij geloven niet dat het zin heeft om extra milieuregels op te leggen of om met subsidies te strooien. Veel bedrijven zijn zelf al bezig met duurzaam ondernemen. Natuurlijk stelt de overheid grenzen en natuurlijk pakken we milieuvervuiling aan. Maar de grote stappen waar de natuur écht iets aan heeft, komen van de mensen en de bedrijven zelf.

- › Bij het aanleggen van nieuwe en vervangende rioolstelsels moeten regenwater en huishoudelijk afvalwater van elkaar gescheiden worden;

- › De gemeente moet inzetten op de intensivering van de samenwerking met het Waterschap om oplossingen te zoeken die wateroverlast op het land en op straat helpen verminderen. Ook weg- en natuuronderhoud moeten aan de orde komen;
- › Het gebruik van minder water moet gestimuleerd worden, grondstoffen uit water willen we terugwinnen en water moet, waar mogelijk, hergebruikt worden;
- › De doelstelling Schouwen-Duiveland energieneutraal in 2040 is ambitieus. Wij vinden dat we door ons in te spannen om deze doelstelling te halen al voldoende bijdragen aan de doelstellingen uit het energieakkoord;
- › Om de doelstelling Schouwen-Duiveland energieneutraal in 2040 te behalen, moet veel werk verzet worden. Wij denken dat we dat niet gaan redden met alleen de voor de hand liggende initiatieven zoals zonnepanelen op daken. Wij willen dat we als gemeente proactief aan de slag gaan met het zoeken van creatieve en innovatieve oplossingen;
- › Initiatieven op het gebied van duurzame energie juichen wij toe. We vinden echter ook dat we een verantwoordelijkheid hebben voor de kwaliteit van de inrichting van ons landschap. De gemeente moet niet reactief zijn door slechts te reageren op toevallig langskomende initiatieven voor bijvoorbeeld zonneparken of windmolens. Wij willen dat we met elkaar afspreken welke ontwikkelingen we op welke plek in onze gemeente wel of juist niet wenselijk vinden. Dat vinden wij belangrijk voor ons hele eiland, maar in het bijzonder voor ons buitengebied;
- › We ondersteunen initiatieven zoals de energie-coöperatie "Energie werkt" van harte;
- › Verduurzaming van de bestaande woningvoorraad moet een onderdeel van de prestatieafspraken met woningcorporatie Zeeuwendijk zijn en blijven;
- › Het plaatsen van zonnepanelen op bebouwing moet vergunningsvrij mogelijk zijn;
- › De gemeente kan innovatie en ondernemerschap ook stimuleren door zelf verantwoord en slim in te kopen. Wij willen daarom dat de gemeente bij iedere aanbesteding relevante eisen stelt voor duurzaamheid en hergebruik van materialen. Dat heeft alleen zin als de gemeente na de gunning ook monitort in hoeverre deze eisen nageleefd worden;
- › Wij willen geen nieuwe windmolens in onze gemeente. Windmolens op de concentratielocaties Krammer en Neeltje Jans en windmolens op zee blijven onder voorwaarden wel mogelijk;
- › De waterkwaliteit van de Grevelingen en de Oosterschelde is belangrijk voor Schouwen-Duiveland. Wij hebben die waterkwaliteit voor een groot deel niet zelf in de hand; daarom vinden wij dat de gemeente daar actief voor moet (blijven) lobbyen;

- › Elektrische auto's zijn een goede, zuinige manier om van A naar B te komen. De gemeente werkt actief mee aan voldoende oplaadpunten. Te vaak staan er gewone auto's op parkeerplekken met een oplaadvoorziening voor elektrische auto's. Wij vinden dat daar actief op gehandhaafd moet worden, die plekken zijn exclusief voor elektrische auto's;
- › Er zijn diverse landelijke- en Europese mogelijkheden voor innovatiesubsidies. Wij vinden dat de gemeente onze lokale ondernemers moet wijzen op mogelijke subsidies en hen desgevraagd moet helpen om hier een beroep op te kunnen doen.

1.3 ...Waar iedereen meetelt en meedoet

Werk is van groot belang voor mens en samenleving. Met ons werk verdienen we geld voor een goed leven. Werk zorgt voor contact met andere mensen. Werk leidt tot zelfstandigheid en eigenwaarde. Wie werkt, investeert in zichzelf en in de toekomst van onze samenleving.

Mensen die echt niet kunnen werken, verdienen een vangnet; een uitkering. Ook mensen die hun baan kwijtraken, verdienen een tijdelijk steuntje in de rug om snel weer aan de slag te komen. Het verliezen van je baan is ingrijpend genoeg.

- › Het is belangrijk dat er voldoende werk is en dat onze lokale bedrijven floreren. Daarom geeft de gemeente opdrachten binnen de mogelijkheden van de wet zoveel mogelijk aan lokale ondernemers;
- › Zoveel mogelijk mensen die kunnen werken, moeten ook werken. Iedereen heeft immers talenten en mogelijkheden. Het is zonde als we die niet gebruiken. Wij vinden dat dit een blijvend aandachtspunt is voor de gemeente;
- › Voor het ontvangen van een uitkering mogen we als gemeente een maatschappelijke tegenprestatie verwachten. Wie bijstand krijgt en zonder goede reden de sollicitatieplicht niet naleeft of geen tegenprestatie verricht, verliest zijn of haar uitkering;
- › Fraude met uitkeringen is diefstal. Wij willen dat onterecht betaalde uitkeringen tot op de laatste cent teruggevorderd worden bovenop de boete die wordt opgelegd;
- › Beschut werk is er alleen voor mensen die echt op geen enkele manier in een reguliere baan kunnen functioneren;

- › Als mensen van een uitkering naar werk gaan, dan vinden wij dat dit financieel lonend moet zijn. Daarbij is maatwerk noodzakelijk. Wij vinden het onacceptabel als mensen die vanuit een uitkering gaan werken er financieel op achteruit gaan.

2. ... Wonen

Ik wil leven in een omgeving...

2.1 ...Waar je goed, betaalbaar en naar wens kunt wonen

Een huis is meer dan een stapel bakstenen. Het is je thuis. De plek waar je je veilig en prettig voelt. Het is belangrijk om te wonen in een huis dat bij je past. Wij willen dat mensen op ieder moment in hun leven het juiste huis kunnen vinden en dat er altijd en overal mogelijkheden zijn om je huis aan te passen of door te stromen.

- › We willen dat er voldoende huur- en koopwoningen zijn voor starters en dat er kavels zijn voor mensen waar ze een eigen huis kunnen bouwen;
- › In iedere kern moet gebouwd kunnen worden, dat is belangrijk voor de leefbaarheid van onze kernen, daarbij gaat inbreiding voor uitbreiding;
- › Op Schouwen-Duiveland is na Noorderpolder geen ruimte meer voor grootschalige woningbouwprojecten. De ruimte die er nog is of die gecreëerd kan worden om wooneenheden toe te voegen aan de voorraad willen wij inzetten voor de kleinere projecten en de particuliere initiatiefnemers;
- › Nu de nieuwe stadsentree aan de zuidzijde van Zierikzee meer vorm krijgt en de onroerendgoedmarkt aantrekt, moet opnieuw met betrokken partijen gekeken worden naar herontwikkeling van het Sas en de Vissersdijk;
- › Zeeuwsland heeft in een aantal kernen woningen die ze niet verhuurd of verkocht krijgt. Wij vinden dat er met Zeeuwsland overlegd moet worden of deze woningen afgebroken kunnen worden, zodat er ruimte komt om passende nieuwe woningen aan de woningvoorraad toe te voegen;
- › Onze gemeente vergrijsst en onze inwoners blijven steeds langer zelfstandig wonen. Wij vinden dat er ruimte gegeven moet worden aan (nieuwe) concepten en initiatieven voor beschut wonen en wonen met (mantel)zorg. Voorbeelden daarvan zijn kangoeroewoningen en alle vormen van levensloopwoningen;
- › Wij vinden dat initiatieven van groepen inwoners die met elkaar en bij elkaar willen bouwen, om zo samen zorg in te kunnen kopen en samen langer

zelfstandig te kunnen blijven wonen, gestimuleerd en gefaciliteerd moeten worden;

- › Als mensen langer zelfstandig willen blijven wonen, moet ook hun woning daar geschikt voor zijn of er geschikt voor gemaakt worden. Een woningscan geeft een goed beeld van de toekomstbestendigheid van een huis. Wij vinden dat informatie over een woningscan laagdrempelig verstrekt moet worden;
- › De procedures om woningaanpassingen of mantelzorgunits te realiseren, zodat mensen langer verantwoord zelfstandig kunnen blijven wonen moeten snel, eenvoudig en transparant zijn;
- › Mensen kunnen langer op een kwalitatief goede manier zelfstandig blijven wonen als er in hun leefomgeving sprake is van 'buurtgevoel' en 'buurthulp'. Initiatieven die dit versterken willen wij dan ook stimuleren;
- › De gemeente moet een veilige leefomgeving stimuleren door onder andere het handhaven van verkeersregels, het zorgen voor voldoende (duurzame) verlichting en het bestrijden van gladheid;
- › De marinierskazerne in Vlissingen biedt kansen om nieuwe inwoners naar Schouwen-Duiveland te trekken, wij vinden dat de gemeente daarop moet inspelen;
- › In de Randstad is woningschaarste en het wonen in de randstad wordt bovendien steeds duurder. Wij zien daar kansen voor Schouwen-Duiveland om nieuwe inwoners te trekken en willen dat daarop ingezet wordt.

2.2 ... Waar kinderen zich thuisvoelen, gezond opgroeien en met plezier naar school gaan

Een goede opvoeding biedt kansen voor ontwikkeling van talenten en maakt jongeren tot verantwoordelijke mensen die een plek hebben in- en een bijdrage leveren aan onze maatschappij. Ouders zijn daarvoor in de eerste plaats verantwoordelijk. Als ouders en kinderen een probleem hebben, kunnen ze hulp zoeken bij het zorgloket. Op school leren wij kinderen daarnaast ook wat onze normen en waarden zijn en hoe we met elkaar omgaan. Goed onderwijs speelt daarom niet alleen een grote rol in het leven van mensen, maar ook de samenleving als geheel heeft er belang bij.

- › De gemeente moet er op tijd bij zijn om ouders en kinderen met een probleem te helpen. Ouders kunnen, indien nodig, hulp inschakelen via het "Loket Samenleving en Zorg". Om zo vroeg mogelijk probleemgedrag te signaleren bij

jongeren, willen wij dat de gemeente zorgt voor een goede koppeling tussen de zorgverleners en instellingen rondom onderwijs, welzijn, cultuur en sport;

- › De school moet goed en veilig bereikbaar zijn voor iedereen. Wij willen dat er goede mogelijkheden zijn om je kind veilig met de fiets of de auto af te zetten bij school;
- › Pesten via de sociale media (cyberpesten) neemt steeds grotere vormen aan. Deze vorm van pesten verdient dan ook bijzondere aandacht;
- › De school heeft ook een functie in de sociaal-emotionele ontwikkeling van een kind. Daarom vinden wij het belangrijk dat de school een plek is waar het kind/de jongvolwassene zich veilig en thuisvoelt. Op school gepest worden kan verstrekende gevolgen hebben voor het hele verdere leven van een kind. Scholen moeten er dan ook op gericht zijn om alle vormen van pesten vroegtijdig te herkennen en te bestrijden. De gemeente bespreekt het onderwerp (cyber)pesten en de aanpak daarvan tijdens het regulier overleg met de scholen in het kader van de Lokale Educatieve Agenda (LEA);
- › Het hebben en uitvoeren van een goed pestprotocol is de verantwoordelijkheid van de scholen. Wij zijn van mening dat de gemeente moet zorgen dat kinderen die gepest worden en hun ouders weten waar zij om hulp kunnen vragen als ze er met de school niet uitkomen. Dit vraagt om voorlichting en laagdrempelige informatie vanuit de gemeente;
- › Ook kinderen die in de thuissituatie problemen hebben en zich daar niet veilig voelen, moeten weten waar en hoe ze hulp kunnen vinden,; wij vinden dat daarover voorlichting gegeven moet worden op een manier die het kind begrijpt;
- › In het Integraal Huisvestingsplan onderwijs (IHP) dat de gemeenteraad in oktober 2017 heeft vastgesteld, hebben we afgesproken dat we scholen (openbare én bijzondere) gaan clusteren op verschillende plekken in onze gemeente. Zo ontstaan “regioscholen”. Daarbij is het uitgangspunt dat er meerdere voorzieningen onder één dak worden gehuisvest. Gedacht kan onder andere worden aan kinderopvang en buitenschoolse opvang. Wij zijn een groot voorstander van deze brede scholen;
- › Goed onderwijs moet bereikbaar zijn voor alle kinderen in onze gemeente. Als we overgaan tot “regioscholen”, dan moet het vervoer vanuit de verschillende kernen naar de dichtstbijzijnde “regioschool” goed geregeld zijn en heeft de gemeente daarin een gezamenlijke verantwoordelijkheid met de scholen en de ouders;
- › Wij zijn voorstander van vrije schoolkeuze van ouders voor hun kind. Als ouders kiezen voor een andere school dan de dichtstbijzijnde school dan geeft alleen een zorgindicatie recht op leerlingenvervoer;

- › Het is voor ons heel belangrijk dat het voortgezet onderwijs behouden blijft op Schouwen-Duiveland. Wij zullen ons dan ook blijven inzetten voor het behoud van de Pontes Pieter Zeeman. Bij de nieuwbouw zal rekening gehouden moeten worden met de mogelijkheden voor multifunctioneel gebruik;
- › Het is naar onze mening belangrijk dat onze lokale bedrijven goed samenwerken met het basis- en voortgezet onderwijs in onze gemeente en met de vervolgopleidingen in onze provincie (MBO en HBO). Zo zorgen onderwijs en bedrijfsleven er samen voor dat kinderen goed worden voorbereid op hun baan voor later;
- › Mensen werken nog maar zelden hun hele arbeidzame leven in het beroep waarvoor ze als jongere werden opgeleid. We moeten tot op steeds latere leeftijd blijven werken en de maatschappij verandert bovendien steeds sneller. Wij zijn dan ook een sterk voorstander van “Een leven lang leren”;
- › Met een startkwalificatie (diploma havo, vwo of MBO2) hebben jongeren aantoonbaar betere kansen in hun verdere leven. Wij vinden vroegtijdig schoolverlaten en spijbelen dan ook ontoelaatbaar. De gemeente werkt daarom samen met het Centrum voor Jeugd en Gezin, de scholen, de ouders en het Samenwerkingsverband Oosterschelde om spijbelen en vroegtijdig schoolverlaten tegen te gaan;
- › Alcohol- en drugsgebruik door jongeren is op Schouwen-Duiveland in vergelijking met onze buurgemeentes een groot probleem. Ook lopen er in verhouding veel jongeren uit onze gemeente bij bureau HALT. Jongeren zijn op de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor hun gedrag en hun ouders zijn verantwoordelijk voor de opvoeding, maar ieder kind verdient wel een gelijke kans op een goede toekomst. De scholen en de gemeente moeten dan ook de handen ineenslaan en zorgen voor ruime voorlichting over drugs en alcoholgebruik en de gevolgen daarvan;
- › Rondom scholen en andere plekken waar veel kinderen komen, moet extra streng gecontroleerd en gehandhaafd worden op handel in- en gebruik van drugs. Jonge veelplegers moeten niet alleen gestraft worden, maar ze moeten ook geholpen worden om hun leven te beteren, zodat ze een goede toekomst kunnen opbouwen.

2.3 ...Waar leefbare kernen zijn met betrokken inwoners

Het is op Schouwen-Duiveland prettig wonen. De inwoners zijn betrokken en nemen verantwoordelijkheid voor zichzelf, voor elkaar en voor de noodzakelijke voorzieningen in hun woon- en leefomgeving. Samen zorgen de inwoners er zo voor dat hun kern leefbaar is en blijft.

- › Om een kern leefbaar te houden moeten de mensen elkaar kunnen ontmoeten en heeft elke kern een ontmoetingsplek nodig. Die plek kan er in iedere kern anders uitzien. Het kan bijvoorbeeld de school zijn, het dorpshuis, de kerk of een andere geschikte accommodatie. Bundeling van functies op één locatie vergroot de kans op ontmoetingen en is goed voor het draagvlak van de voorziening;
- › Nieuwe sociaal maatschappelijke voorzieningen moeten bij voorkeur gehuisvest worden in de dorpshuizen en/of brede scholen. Indien dat geen optie is, dan kan huisvesting in leegstaande gemeentelijke gebouwen een optie zijn;
- › We moeten zoveel mogelijk streven naar het clusteren van verschillende functies onder één dak, zo kunnen we meer voorzieningen zo dicht mogelijk bij de inwoners in stand houden;
- › Steeds meer inwoners van Schouwen-Duiveland nemen de verantwoordelijkheid voor de eigen leefomgeving. Als inwoners zelf initiatief nemen om een voorziening op te zetten of in stand te houden, dan is er ook draagvlak voor. Deze initiatieven moeten we dan ook stimuleren. Het past bij ons streven naar zelfstandigheid en het sluit aan bij ons streven naar een krachtige gemeente en een compacte overheid met gezonde overheidsfinanciën;
- › In onze gemeente zijn veel vrijwilligers actief die graag de handen uit de mouwen steken. Zij maken onze gemeente een leukere plek om te wonen. Wij maken ons wel zorgen omdat er steeds meer een beroep gedaan wordt op de vrijwilligers, terwijl het aantal vrijwilligers en de tijd die zij kunnen besteden aan vrijwilligerswerk terugloopt. Wij vinden dat de gemeente inwoners moet wijzen op de mogelijkheden om vrijwilligerswerk te doen;
- › Om het welzijnswerk betaalbaar te houden zal steeds meer een beroep gedaan moeten worden op vrijwilligers. Deze vrijwilligers moeten worden begeleid door professionele welzijnswerkers (SMWO);
- › Het is belangrijk dat de jeugd al vroeg wordt betrokken bij de politiek, het bestuur en de maatschappij. Daar is meer voor nodig dan alleen de kinderburgemeester en de verkiezingen op de Pontes Pieter Zeeman. De jeugd moet actief betrokken worden bij het tot stand komen van beleid;

- › Wij moeten de vrijwilligers die we hebben koesteren. Wij willen dat het vrijwilligersbeleid dat in ontwikkeling is, in 2018 wordt vastgesteld en geïmplementeerd;
- › Nadat het amendement Ontwikkelen Stads- en dorpsvisies door de gemeenteraad werd aangenomen, zijn in verschillende kernen al initiatieven genomen om stads- en dorpsvisies te ontwikkelen. Iedere kern moet daarin gelijke kansen krijgen, maar niet iedere kern heeft evenveel slagkracht. Daarom moet er door de gemeente ondersteuning op maat gegeven worden. Wij vinden dat de raad betrokken moet worden bij de ontwikkeling en de uitvoering van deze visies. Dat zou kunnen door als raad regelmatig de kernen waar dit speelt op te zoeken om ons te laten informeren en met elkaar de dialoog te voeren;
- › Ook de kinderen en de jeugd van een kern moeten betrokken worden bij het tot stand komen van de dorpsvisie. Kinderen weten heel goed wat ze graag doen of zouden willen doen in hun leefomgeving en kunnen dus prima meedenken en meepraten over de kindervoorzieningen in hun dorp of stad;
- › Burgerparticipatie en overheidsparticipatie moeten verder vorm krijgen op een manier die bij onze gemeente en onze inwoners past. Om dat voor elkaar te krijgen, moeten we als gemeente bij ieder nieuw onderwerp bepalen in hoeverre en in welke vorm er ruimte is voor burgerparticipatie. Initiatieven vanuit de samenleving willen we omarmen en faciliteren waar dat mogelijk is;
- › De realisatie van het masterplan Bruinisse is de afgelopen jaren niet echt van de grond gekomen. In het najaar van 2017 heeft de gemeenteraad de ontwikkelingen/herinrichting van de kern Bruinisse vlotgetrokken. Inwoners van Bruinisse hebben in dit proces zeer actief geparticipeerd. De realisatie van de plannen voor het centrum van Bruinisse hangt voor een groot deel af van particuliere initiatiefnemers. Bij de gemeente ligt een inspanningsverplichting om te zorgen dat de uitvoering van de plannen voortvarend doorgang kan vinden;
- › De openbare ruimte moet er schoon, intact en verzorgd bij liggen. Dat draagt bij aan de leefbaarheid, maar ook aan de veiligheidsbeleving en de uitstraling naar onze bewoners en gasten toe. Onderhoudsarm inrichten moet daarbij een overweging zijn.

2.4 ... Waar iedereen goede zorg krijgt

Iedereen verdient goede zorg. Als je gezondheid je in de steek laat, helpen we elkaar. We vinden het vanzelfsprekend dat familie, buren en vrijwilligers elkaar helpen. Als dat niet lukt, staan professionele medewerkers klaar voor de ondersteuning die je nodig hebt.

- › Iedereen op Schouwen-Duiveland moet de zorg krijgen die bij hem of haar past. Veel mensen willen zo lang mogelijk zelfstandig wonen en leven, in hun eigen omgeving met de ondersteuning die ze daarbij nodig hebben. Juist daarom is het belangrijk dat de gemeente zorg dichterbij mensen aanbiedt. Daarom steunen wij initiatieven voor zorg op kleine schaal;
- › De zorg moet eenvoudig toegankelijk zijn voor iedereen. De regels voor extra ondersteuning zijn niet voor iedereen goed te begrijpen en daarom vinden wij het van belang dat de gemeente de mogelijkheid biedt voor gratis, onafhankelijke ondersteuning bij het aanvragen van zorg. Iemand die je helpt om duidelijkheid te scheppen in de regels en in jouw belang meedenkt;
- › Steeds meer inwoners van Schouwen-Duiveland nemen vol liefde een soms heel zware zorgtaak op zich voor mensen die hen dierbaar zijn. Deze mantelzorg is ontzettend waardevol voor onze samenleving. Zij zijn er in alle leeftijden en ze beseffen lang niet allemaal dat ze mantelzorger zijn; ze doen gewoon wat ze vinden dat ze moeten doen. Mede daardoor is de eerste stap naar hulp en ondersteuning vaak een hele lastige en hebben we als gemeente lang niet alle mantelzorgers in beeld. Het Steunpunt Mantelzorg zet in op het geven van bekendheid aan mantelzorg, preventie en respijtzorg. Wij vinden het belangrijk dat mensen worden verwezen naar dit steunpunt en dat er hulp en ondersteuning wordt aangeboden bij het doen van aanvragen in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) en het doorlopen van andere procedures;
- › Wij willen dat mensen zelf kunnen kiezen tussen Zorg In Natura (ZIN) of een Persoons Gebonden Budget (PGB) waarmee ze zelf zorg in kunnen kopen.

2.5 ...Waar ruimte is voor sport en beweging

Wij vinden sporten en bewegen erg belangrijk. Dat draagt bij aan een gezonde levensstijl en helpt bij het leggen van sociale contacten. Het helpt mensen langer gezond en zelfstandig te blijven wonen.

- › Wij vinden het vanzelfsprekend dat er voor mensen van alle leeftijden, met of zonder beperking, goede faciliteiten aanwezig zijn om te kunnen sporten en bewegen;
- › Sport- en bewegingsinitiatieven die de samenwerking tussen onderwijs, sportverenigingen, buitenschoolse opvang en ouderenorganisaties bevorderen, ondersteunen wij van harte;
- › De al door diverse sportverenigingen en het gemeentebestuur in gang gezette onderzoeken naar clustering van sportvoorzieningen met eventueel onderwijsvoorzieningen hebben onze grote steun. Wij vinden dat de beste manier om ook in de toekomst te kunnen blijven sporten en het hoofd boven water te houden;
- › In alle kernen moeten kleine sport- en spelfaciliteiten kunnen worden gerealiseerd, of op zijn minst behouden kunnen blijven. De gemeente moet samen optrekken met onder andere de dorpsraden om dat te realiseren;
- › De jaarlijks terugkerende verkiezing van de sportprijzen kan op onze steun rekenen. De talloze (sport)vrijwilligers worden op een goede manier in het zonnetje gezet;
- › Kinderen bewegen vanzelf als ze buitenspelen. Buiten spelen moet dus zo leuk mogelijk gemaakt worden door bij iedere herinrichting van een kern ook de kansen om te spelen en te bewegen op te zoeken;
- › Grootschalige (internationale) sportevenementen kunnen een positieve uitstraling hebben op Schouwen-Duiveland. Ze bieden een mogelijkheid om onszelf voor een groot publiek te presenteren. Als zich een goede kans voordoet, dan moeten we die grijpen.

2.6 ...Waar aandacht is voor kunst en cultuur

Schouwen-Duiveland heeft een rijke geschiedenis en cultuur. Dat uit zich in vele lokale tradities en gebruiken, maar ook in prachtige monumenten. Wij vinden dat er aandacht moet zijn voor onze cultuurhistorie. Dat maakt dat we trots zijn op onze kernen, onze dorpen, onze stadjes en ons eiland als geheel. Het geeft onze woonomgeving een eigen identiteit waarin we ons herkennen. Cultuur stimuleert de creativiteit en leidt tot innovatie. Dat heeft een positief effect op de economie.

- › Er moet verwevenheid bestaan tussen cultuur en economische ontwikkeling. Het huidige subsidiebeleid, dat gericht is op prestatie, moet worden voortgezet;
- › Kinderen moeten vanaf jonge leeftijd in aanraking kunnen komen met muziek- of cultuuronderwijs. Kinderen en ouders moeten daarbij zelf de keuze voor de muziek- of cultuuraanbieder kunnen maken. Voor ons is het niet vanzelfsprekend dat muziekonderwijs alleen maar door de Zeeuwse Muziekschool kan worden gegeven;
- › Voorzieningen voor cultuur, onderwijs en sport kunnen elkaar versterken. Alle kansen om ruimtes in onze scholen te gebruiken voor cultuur- en of sportvoorzieningen moeten we benutten;
- › Cultuur hoeft niet per definitie gesubsidieerd te worden. Wij stimuleren co-financiering van cultuurgezelschappen of evenementen door ondernemers of particulieren.

2.7 ...Waar ik me veilig voel

Veiligheid is een kerntaak van de gemeente. Wij geven prioriteit aan de veiligheid en veiligheidsbeleving van inwoners, ondernemers en recreanten van ons eiland. Toezicht en handhaving door de gemeente en optreden door de politie moeten elkaar aanvullen.

- › De veiligheidsbeleving van mensen wordt vergroot door een opgeruimde en schone publieke ruimte. Bewoners en ondernemers van een kern weten vaak beter dan de gemeente hoe het er in hun kern voorstaat en wat er nodig en/of wenselijk is. De servicelijn van de gemeente speelt hierin een rol en werkt goed, maar heeft ook zijn beperkingen. Wij vinden nog steeds dat er meer laagdrempelige manieren moeten zijn om meldingen te doen. De app “buiten beter” die in veel gemeentes wordt gebruikt is daar een goed voorbeeld van;

- › Schade moet waar mogelijk verhaald worden op de daders;
- › Handhavers en toezichthouders zijn een onmisbare aanvulling op de politie. Wij willen dat er structureel geïnvesteerd wordt in de kwaliteit van de handhaving, zodat deze steeds professioneler wordt;
- › Begin 2018 vindt er een tussentijdse evaluatie plaats naar de professionalisering van het team Handhaving en Leefbaarheid. Wij willen dat het functioneren van het toezicht en de handhaving en de effectiviteit van de samenwerking tussen politie, gemeentelijke handhavers (BOA's) en ondernemers ook in de toekomst periodiek geëvalueerd worden. Zo kunnen we het toezicht en de handhaving steeds verder verbeteren. Wij willen dat de gemeente hierover de regie voert en ervoor zorgt dat ook de input van de inwoners wordt meegenomen in deze periodieke evaluaties;
- › We stellen hoge eisen aan de brandveiligheid van bedrijven. De meeste ondernemers investeren om aan die eisen te voldoen. Wij willen dat deze brandveiligheidseisen streng worden gehandhaafd, zodat zo snel mogelijk alle bedrijven aan de eisen voldoen;
- › De aanrijtijden van de (nood)hulpdiensten moeten voldoen aan de vastgestelde Zeeuwse normen;
- › De komende raadsperiode moet er een locatiekeuze gemaakt worden voor de nieuwe brandweerkazerne Zierikzee. Ook de procedures voor verplaatsing van de huidige kazerne moeten in deze periode worden opgestart;
- › Veilig uitgaan moet mogelijk zijn en blijven. Wij zijn ervan overtuigd dat intensieve samenwerking tussen bedrijfsleven, gemeentelijke handhavers en de politie daarvoor van groot belang is;
- › Onze gemeente is uitgestrekt en vrij dun bevolkt, maar in het seizoen verblijven er veel meer mensen dan er wonen. Dat zorgt ook op het gebied van veiligheid voor zijn eigen dynamiek. Wij willen dat bij de Rijksoverheid en de Nationale politie aandacht gevraagd wordt voor de problematiek zoals die in een sterk toeristische gemeente als de onze bestaat;
- › Terrorisme komt steeds vaker voor en het komt ook steeds dichterbij. Er zijn fysieke maatregelen nodig die de veiligheid kunnen vergroten op plekken waar veel mensen bij elkaar komen zoals grote evenementen;
- › Op ons eiland worden al jaren veel prachtige evenementen georganiseerd door vrijwilligers die daar hun ziel en zaligheid in leggen. Wij vinden het van groot belang om deze evenementen te behouden. Het borgen van de veiligheid tijdens dit soort evenementen of op locaties waar grote groepen mensen samenkomen wordt echter meer en meer een uitdaging. Er is ook steeds meer regelgeving op dit punt. Wij vinden dat de gemeente hierin haar verantwoordelijkheid moet

nemen door samen met de organisatoren van deze evenementen invulling te geven aan het veiligheidsplan. Indien nodig kan de gemeente wat ons betreft bij de niet-commerciële evenementen professionals inschakelen om de organisatoren te ontlasten. Dat kan gezien worden als een vorm van subsidie in natura;

- › Vrijheid en gelijkwaardigheid zijn kernwaarden van onze samenleving. Dit moet de gemeente koesteren, uitdragen en beschermen. Wij willen dat voor iedereen duidelijk is dat discriminatie op Schouwen-Duiveland niet wordt geduld, of het nu gaat om ras, leeftijd, sekse, geloof, geaardheid of genderidentiteit.

2.8 ...Waar vervoer van A naar B vlot gaat

We verplaatsen ons allemaal voortdurend. Om naar ons werk te gaan, om boodschappen te doen en om familie en vrienden op te zoeken. Je wilt zonder al te veel gedoe van A naar B komen. Zorgen voor een goede bereikbaarheid is één van de kerntaken van de gemeente. Er komen steeds meer nieuwe vervoersmiddelen, zoals de elektrische fiets. Fietspaden en wegen worden ingericht met een blik op de toekomst, waarbij veiligheid en doorstroming voor alle verkeersgebruikers centraal staan.

Als wij ons willen profileren en ontwikkelen als een groene woongemeente ten zuiden van de Randstad, dan moeten we de bereikbaarheid verbeteren. Door de groei van het toerisme, het stijgende aantal auto's per huishouden en de stijgende mobiliteit is de druk op de wegen groot. Zeker rond Zierikzee levert dit problemen op. Ook in het voor- en naseizoen staan er steeds vaker files. Ons droomscenario blijft een Noordelijke rondweg rond Zierikzee vanaf de Weg naar de Val naar de Heuvelsweg. Dit zal echter een zaak van lange adem zijn.

- › De Zeelandbrug is een mooi bouwwerk, maar hij is te laag voor zeiljachten. Het gevolg daarvan is dat de brug vaak openstaat. Daardoor is er in het hoogseizoen een probleem met de doorstroming van het wegverkeer. Er zou overleg moeten plaatsvinden met de betrokken instanties om de opties te bespreken. Wij denken daarbij bijvoorbeeld aan het niet openen van de brug voor pleziervaart tijdens spitsuren. Ook moeten de vaste venstertijden voor opening van de brug weer strikt gehanteerd worden;
- › Schouwen-Duiveland profileert zich als fietsgemeente. Fietsers willen prettig en veilig door de gemeente kunnen rijden. Daarbij horen naast goede fietsroutes ook

voldoende stallingruimtes. Er moeten meer fietsenstallingen komen, verspreid over het eiland, die ook geschikt zijn om e-bikes op te laden en te stallen. Voor het beheer kunnen mensen worden ingezet met een afstand tot de arbeidsmarkt;

- › Wij vinden het belangrijk dat er goed openbaar vervoer is naar alle kernen en staan open voor innovatieve, kostenefficiënte alternatieven;
- › De verkeersveiligheid in onze gemeente is belangrijk, vooral in de buurt van scholen, ouderencentra en sportclubs. Met medewerking van relevante partners zoals dorpsraden en ouders creëren we samen een verkeersveilige omgeving;
- › De verkeersdoorstroming rondom Zierikzee moet beter. Op de grote rotonde bij Zierikzee is het sinds de realisatie van 'Het Sportblok' veel drukker geworden. Naarmate de wijk Noorderpolder verder wordt volgebouwd, zal die drukte alleen nog maar verder toenemen. Doordat er ook meer (jonge) fietsers en voetgangers gebruik maken van die rotonde, ontstaan er steeds meer onveilige situaties. Wij willen daarom dat deze rotonde bij Zierikzee wordt aangepast, zodat er een turborotonde ontstaat. Een turborotonde heeft twee rijstroken en dwingt de gebruiker om al voor het oprijden van de rotonde de juiste rijstrook te kiezen (zoals bijvoorbeeld rotondes op de N57 op Goeree). Dit is veiliger en het verkeer stroomt beter door. Wij beseffen dat de gemeente hier niet alleen over gaat. Er zal hierover dus overleg gevoerd moeten worden met Rijkswaterstaat;
- › Er moet een extra ontsluiting gerealiseerd worden voor de wijk Poortambacht, het daar bijhorende in ontwikkeling zijnde Haringvlietplein en het bestaande winkelgebied aan de Grevelingenstraat naar de N59. Dit helpt om de doorstroming in en rond Zierikzee te verbeteren;
- › De komende raadsperiode moet de bussluis aan de Kadeweg in Zierikzee worden heroverwogen. Hierdoor kunnen wij het verkeer op de rotondes ontlasten en kunnen inwoners via de Kadeweg rechtstreeks richting het ziekenhuis;
- › Wij vinden nog steeds dat er een oplossing moet komen voor het landbouwverkeer in en rondom Zierikzee en werken daar graag actief aan mee;
- › Parkeerterreinen in onze gemeente zijn of worden gerenoveerd en de binnenstad wordt steeds autolouwer. Om bezoekers goed te helpen zijn wij er een voorstander van om in ieder geval bij Zierikzee en Renesse digitale borden te plaatsen met daarop het aantal beschikbare parkeerplaatsen per parkeerterrein;
- › De N57/N59 tussen Zierikzee en Burgh-Haamstede heeft geen parallelweg. Daardoor gaat landbouwverkeer over dezelfde rijbaan als het gewone verkeer. Dit leidt tot opstoppingen, irritaties en daardoor vaak onveilige situaties. Wij vinden dat er op dit traject in beide richtingen passeerstroken moeten komen (zoals op Zuid-Beveland) en willen dat de gemeente hierover in overleg gaat met Rijkswaterstaat;

- › Wij vinden het belangrijk dat de gemeente zich samen met buurgemeente Goeree-Overflakkee hard blijft maken voor een verdubbeling van de N59 vanaf Hellegatsplein tot tenminste de aansluiting Philipsdam om zo de doorstroming van en naar onze gemeente te bevorderen;
- › Onze gemeente moet samen met de gemeente Goeree-Overflakkee, de provincie Zuid-Holland en de provincie Zeeland blijven lobbyen voor een goede doorstroming via de N57 (de Dammenroute). De op handen zijnde realisatie van de rotondes bij Serooskerke en de extra afslag van de A58 bij Goes laten zien dat het zin heeft om vol te houden;
- › Onze gemeente wordt doorkruist door enkele belangrijke doorvoer routes voor vrachtverkeer. De N57 en de N59 zijn beide, zeker in de drukke zomerperiode, een bijna onafgebroken file. De aantrekkingskracht van ons eiland voor dagtoeristen staat daardoor behoorlijk onder druk. Wij denken dat met eenvoudigere en daardoor minder kostbare oplossingen dan de veelbesproken verdubbeling van de capaciteit een belangrijke verbetering op dit gebied gerealiseerd kan worden. Een aantal voorbeelden van relatief eenvoudige oplossingen waar wij aan denken zijn: de bebording uitdunnen, in- en uitvoegstroken aanleggen (of terugbrengen waar ze verwijderd werden) en in- en uitvoegstroken verlengen zodat op snelheid kan worden ingevoegd en uitgevoegd. Wij willen dat de gemeente op korte termijn inventariseert welke partijen nodig zijn om hier voortvarend mee aan de slag te kunnen gaan;
- › Om de verkeersdruk op het centrum van Renesse te verminderen hebben we het Transferium aangelegd. Dit hebben we gecombineerd met gratis natransport vanaf het Transferium naar de eindbestemmingen. Inmiddels is de dienstregeling aanzienlijk versoberd na het wegvallen van de provinciale subsidie. We moeten ons de komende periode, als we het natransport gaan evalueren, samen met de ondernemers en de dorpsraad afvragen of dit concept nog wel aan de oorspronkelijke doelstelling voldoet en hoe we dit in de toekomst met elkaar op gaan pakken.

3. Verblijven

3.1 ...Schouwen-Duiveland als vakantie-eiland

Het toerisme is erg belangrijk voor de economie van onze gemeente en wordt steeds belangrijker. Veel van onze banen zijn direct of indirect afhankelijk van de toerist en recreant. Zonder de vele gasten die ons prachtige eiland bezoeken zouden we als inwoners bovendien veel minder voorzieningen in onze leefomgeving hebben dan we nu als vanzelfsprekend beschouwen. Dat betekent ook dat het belangrijk is dat we blijven zorgen dat ons toeristisch-recreatief product een hoog kwaliteitsniveau houdt en concurrerend is met andere recreatieve bestemmingen.

- › De markt van de verblijfsrecreatie verschuift steeds meer van aanbodgericht naar vraaggericht. Er is gedeeltelijk sprake van overaanbod en er zijn bedrijven die het de komende jaren moeilijk zullen krijgen. Wij vinden dat de gemeente samen met de verblijfsrecreatiebranche moet blijven zoeken naar oplossingen voor dit probleem;
- › Schouwen-Duiveland heeft een prachtige natuur, zowel op het land als in- en onder het water. Dat maakt onze gemeente tot een ideale sportief-recreatieve bestemming voor fietsers, wandelaars en watersporters. Wij vinden dat de gemeente (nog) meer moet samenwerken met onder andere de Nederlandse Onderwatersport Bond, Waterschap Scheldestromen, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer om voorzieningen zoals fietspaden, wandelpaden en duiklokaties te kunnen realiseren;
- › Alle buitendijkse (onderhouds-)wegen moeten toegankelijk worden gemaakt voor fietsers en wandelaars. In het bijzonder de ontbrekende schakels ter hoogte van de Oostersteijnweg bij Oosterland en die bij Burgh-Haamstede;
- › Seizoensverlenging is belangrijk, zo kunnen we meer gasten ontvangen zonder extra druk op onze voorzieningen. Dat is goed voor de lokale economie. Wij stimuleren initiatieven die seizoensverlenging bevorderen, waaronder nieuwe “slecht weer voorzieningen”;
- › Gezien het grote belang van recreatie en toerisme voor onze economie staan wij er voor open om (mee) te investeren in het Zeeuws Informatie en Distributie Systeem (ZIDS), waaronder de ZeelandPas, apps en inspiratieschermen;
- › Wij zien kansen voor onze gemeente als toeristisch-recreatieve bestemming voor de doelgroepen jonge gezinnen en senioren. Deze doelgroep groeit en is niet gebonden aan het hoogseizoen. In het kader van seizoensverlenging én in het

kader van productdifferentiatie vinden wij dat ook de cultuur-, de sport- en de zorgrecreatie met actief gemeentelijk beleid moeten worden ondersteund;

- › Onderzocht moet worden of Renesse de officiële status van badplaats kan krijgen en welke actie hiervoor moet worden ondernomen.
- › Schouwen-Duiveland heeft veel mooie, streekeigen producten zoals Oosterscheldekreeft, scheermessen, mosselen, oesters, zeekraal, lamsoor, zeewier, whisky, wijn en bier. Wij vinden dat er meer focus moet komen op het vermarkten van deze streekproducten;
- › Zo breed mogelijke ontwikkeling van ons toeristisch-recreatief product draagt bij aan jaarrond recreatie. Dit betekent ook aandacht voor onze cultuur-historische pareltjes in bijvoorbeeld Zierikzee en Brouwershaven en voor alle musea die samen het verhaal van Schouwen-Duiveland vertellen;
- › Recreatieondernemers die willen investeren in kwaliteitsverbetering en/of innovatie moeten daar binnen de kaders van de kustvisie alle ruimte voor krijgen. Daarom willen wij dat ons gemeentelijk beleid daar waar nodig wordt aangepast aan de kustvisie;
- › Het strand is en blijft een van onze belangrijkste toeristische trekpleisters. Wij vinden dat we als gemeente samen met ondernemers moeten bepalen wat de beeldkwaliteit en het voorzieningenniveau op het strand moeten zijn;
- › Ook buiten het zomerseizoen komen er steeds meer gasten naar ons eiland. De zogenaamde schouderseizoenen lopen inmiddels van februari tot en met november. Zowel het beheer en onderhoud van onze stranden als de strandbewaking moet daar beter op worden afgestemd. Onze stranden moeten immers het hele jaar aantrekkelijk en veilig zijn;
- › De gemeente en de strandexploitanten hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid in het beheer en het onderhoud van het strand. We willen dat er duidelijke en vooral ook meetbare afspraken worden gemaakt over hoe zij er samen voor gaan zorgen dat het vastgestelde voorzieningenniveau én de gewenste beeldkwaliteit gerealiseerd worden;
- › De Toeristische Hoofd Structuur moet voortvarend gerealiseerd worden in een goede samenwerking tussen de gemeente, de ondernemers en andere belanghebbenden;
- › In het kader van de Toeristische Hoofd Structuur willen wij ook de discussie over de hoogte én de besteding van de toeristenbelasting met alle belanghebbenden voeren;
- › De meeropbrengsten van de toeristenbelasting moeten in overleg met de sector geïnvesteerd worden in het toeristisch recreatief product;

- › Overleg met de verschillende branches in de toeristische sector is nodig om in deze snel veranderende tijden goed de vinger aan de pols te kunnen houden. Hierdoor kunnen we sneller en effectiever bijsturen en denken we als gemeente als partner mee;
- › Kwaliteitskeurmerken zoals “blauwe vlaggen”, de “Sustainable top 100” en de “Quality Coast Award” zijn goed voor ons internationale imago als toeristische bestemming. We moeten dan ook blijven inzetten op het behalen en behouden van dit soort kwaliteitskeurmerken;
- › Het beheer en de exploitatie van jachthavens is geen kerntaak van de gemeente. Jachthavens mogen van ons dan ook geprivatiseerd worden. Voorwaarde voor privatisering is wel dat het winstgevend of op zijn minst kostendekkend doorgevoerd kan worden;
- › Evenementen hebben een duidelijke toegevoegde waarde voor Schouwen-Duiveland. Wij vinden dat alle evenementen die de potentie hebben om van meerwaarde te zijn voor ons toeristisch-recreatief product een opstartsubsidie moeten kunnen krijgen. Voor ideële evenementen geldt dat ze onder voorwaarden ook voor een structurele subsidie in aanmerking moeten kunnen komen. Het ter beschikking stellen van materialen en/of mankracht zonder een geldelijke vergoeding te vragen zien wij ook als subsidie;
- › Ondernemers en de gemeente hebben een gezamenlijk belang als het gaat om het aanbieden van een hoogwaardige recreatieve beleving. Wij vinden dan ook dat zij als volwaardige partners met elkaar op moeten trekken. Dit betekent intensivering van de publiek-private samenwerking;
- › Het besluitvormingstraject rondom de pijplijnprojecten uit de Zeeuwse Kustvisie moet op tijd worden afgerond (het bestemmingsplan moet uiterlijk december 2018 zijn vastgesteld);
- › Natuur en economie zijn geen tegenstanders van elkaar maar kunnen heel goed hand in hand gaan;
- › Natuur moet zoveel mogelijk recreatief toegankelijk zijn voor inwoners en toeristen. Waar mogelijk moet recreatief medegebruik van natuur- en landbouwgronden dan ook worden gestimuleerd. Dat kan de gemeente niet alleen, want er zijn verschillende partijen die hier verantwoordelijkheden hebben. Dat zijn in ieder geval de natuurorganisaties, (recreatie-)ondernemers, waterschap Scheldestromen, agrariërs en Staatsbosbeheer. Wij vinden dat de gemeente de regie moet nemen om deze partijen bij elkaar te brengen om samen uitgangspunten te formuleren voor recreatief medegebruik van de natuur waarmee alle partijen mee uit de voeten kunnen;

4. Bestuur en Organisatie

Ik wil leven in een samenleving

4.1 ...Waar de gemeente dienstbaar en modern is

De inwoners kunnen voor de dienstverlening die de gemeente biedt niet uitwijken naar een andere aanbieder. We verwachten van de gemeente dat ze dienstbaar is, modern en de inwoners met een positieve instelling tegenmoet treedt. Een gemeente die veel producten digitaal aanbiedt, kan efficiënter en daarmee goedkoper werken, zonder dat de dienstverlening aan de burger daaronder lijdt. Digitalisering heeft voor ons daarom hoge prioriteit. Het is vanzelfsprekend dat de gemeente een digitaal loket heeft dat 24 uur per dag open is. Zo kunnen we onze zaken regelen wanneer het ons uitkomt.

- › Het is vanzelfsprekend dat de gemeente de telefoon opneemt wanneer je ze belt en dat de gemeente er alles aan doet om je goed te helpen. De gemeente is er voor ons en niet andersom;
- › De gemeente communiceert helder, begrijpelijk en doelgroepgericht; communicatie betekent zenden én ontvangen;
- › Ingekomen stukken moeten binnen de gestelde termijnen behandeld worden, ongeacht hoe en op welk gemeentelijk adres die stukken binnen komen;
- › De gemeente moet in haar communicatie meer gebruik gaan maken van de moderne (sociale) media. Via sociale media kunnen de inwoners snel en laagdrempelig geïnformeerd worden;
- › Het werken op afspraak is een goede ontwikkeling, maar het moet voor inwoners ook mogelijk blijven om zonder afspraak naar het gemeentehuis te komen. We moeten bekijken hoe we dat het best kunnen regelen. Dat zou bijvoorbeeld kunnen door te gaan werken met inloopsprekuren;
- › Een nieuw rijbewijs of identiteitsbewijs moet je, tegen betaling, ook thuis of op je werk kunnen laten bezorgen;
- › De gemeente moet zoveel mogelijk inzetten op het volledig geautomatiseerd indienen en afhandelen van aanvragen. Dit verkort de doorlooptijd van aanvragen en vermindert de werkdruk bij de interne organisatie. Een vergunning binnen één dag is hierbij ons streven;
- › De dienstverlening van de gemeente moet voor iedereen eenvoudig toegankelijk zijn én blijven. De mogelijkheid om digitaal aanvragen te doen, mag nooit de

mogelijkheid uitsluiten om aanvragen in te dienen aan de balie in het gemeentehuis;

- › Cyberaanvallen en datalekken vormen een steeds groter risico in de huidige tijd. Wij vinden dat de gemeente moet inzetten op het beveiligen van het netwerk en de data tegen cyberaanvallen en/of hackers. Wij zijn er voorstander van om de beveiliging periodiek extern te laten toetsen;
- › Inwoners, bedrijven, instellingen en stads-en dorpsraden moeten tijdig betrokken worden bij de voorbereiding van beleid en plannen. Het masterplan Renesse laat zien dat deze manier van werken tot goede resultaten leidt en zorgt voor veel draagvlak;
- › Er zijn veel Europese-, rijks-, en provinciale subsidiemogelijkheden. Wij kunnen als gemeente niet van onze ondernemers en burgers verwachten dat ze die allemaal kennen, laat staan dat ze weten hoe ze er aanspraak op kunnen maken. Wij vinden dat de gemeente haar inwoners en ondernemers daar op attent moet maken en desgewenst ook bij moet ondersteunen;
- › De afgelopen raadsperiode hebben we tussentijds gemeten hoe ver we stonden met het uitvoeren van het collegeprogramma (de peilstok). Wij vinden dat we dat ook de komende periode moeten doen;
- › Burgerparticipatie en overheidsparticipatie staan nog in de kinderschoenen maar zullen zich de komende periode steeds meer gaan ontwikkelen. We zullen al doende met elkaar moeten leren. Initiatieven moeten we met een positieve instelling tegenmoet treden, ook als ze nog niet helemaal passen in de kaders van ons beleid.

4.2 ...Waar de overheid je niet in de weg zit

We vinden het belangrijk dat de gemeente innovatieve en creatieve initiatieven, die van belang zijn voor de samenleving, stimuleert en faciliteert. Bijvoorbeeld door het geven van advies, het delen van specifieke kennis, het wegnemen van overbodige regels en het leggen van verbindingen met relevante bedrijven en instanties. Ook is het belangrijk dat inwoners in een vroeg stadium betrokken worden bij de besluitvorming. Dat kan via dorps- of stadsraden en ondernemersverenigingen, maar ook direct richting individuele burgers en ondernemers.

- › De overheid moet krachtig en slagvaardig zijn. De toenemende burgerparticipatie, de verantwoordelijkheden die onze gemeente er vanuit het rijk bij heeft gekregen en de ambities van de gemeenteraad vragen andere en meer inzet vanuit het

bestuur van de gemeente. Wij vinden dat het aantal wethouders uitgebreid moet worden naar vier om hier beter invulling aan te kunnen geven;

- › Onze gemeente moet binnen de tafel van 15 (bestaande uit de 13 Zeeuwse gemeentes, het Waterschap en de provincie Zeeland) samenwerken om efficiënter en effectiever te kunnen zijn in het belang van onze inwoners;
- › Onze buurgemeente Goeree-Overflakkee ligt in een andere provincie maar heeft veel raakvlakken met onze gemeente. Wij vinden dat ook met Goeree-Overflakkee moet worden samengewerkt waar dat mogelijk en van toegevoegde waarde is;
- › De omgevingswet leidt tot minder regels en eenvoudiger ruimtelijk plannen. Hoewel de invoering weer is uitgesteld willen wij dat de gemeente doorgaat met de voorbereiding van de implementatie van deze wet;
- › Overbodige, tegenstrijdige, nutteloze en niet handhaafbare regels moeten geschrapt worden. De regels die we wel stellen moeten we ook actief handhaven.

4.3 ...Waar de financiën op orde zijn

Een verantwoord functionerende gemeente voert een evenwichtig financieel beleid met een duidelijk financieel beheer. Een sluitende begroting met meerjarenraming, een tijdig opgestelde jaarrekening en transparante tussentijdse rapportages, in voor de inwoners begrijpelijke taal, zijn de bouwstenen voor dit beleid.

- › Wij willen dat de gemeente haar rekeningen binnen dertig dagen betaalt;
- › De uitgaven en inkomsten van de gemeente zijn transparant. Bewoners en ondernemers krijgen jaarlijks eenvoudig inzage waaraan geld is besteed en wat het bereikte effect is;
- › Kostendekkendheid van uitgaven is een goed streven, maar niet ten koste van alles. Wij willen dat bij nieuw beleid bewust de afweging gemaakt wordt of de uitgaven kostendekkend moeten zijn of niet;
- › De gemeenteraad van Schouwen-Duiveland heeft veel ambities, de gemeente moet een investeringspatroon realiseren dat hierbij past én een bijdrage levert aan het op peil houden van onze economie. Wij zijn terughoudend met het verhogen van lokale belastingen en vinden dat er steeds eerst gekeken moet worden of het ook anders en efficiënter kan;
- › De gemeente heeft een aantal taken, maar niet al die taken zijn wettelijke taken. We kunnen en moeten dus kiezen welke taken we wel of juist niet uitvoeren. We moeten ons als gemeente bovendien steeds af blijven vragen of we de goede

dingen op de juiste manier en op het goede niveau doen. Daarom willen wij dat we de kerntakendiscussie altijd voeren en niet alleen als we moeten bezuinigen.